

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
Ταχ. Δ/νση : Ευαγγελιστρίας 2, Αθήνα
Τ.Κ. : 10 563
Πληροφορίες :
Τηλ. : 2131361041
FAX. : 2131361229
e-mail : ggsap@ypes.gr

Αθήνα, 15 - 09 - 2015

Αρ. Πρωτ: οικ. 550

ΠΡΟΣ: Ως πίνακας Αποδεκτών

Κοινοποίηση: Ως πίνακας

Θέμα: Αναθεώρηση Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)

Σχετικά:

1. Ο Νόμος 2939/2001 (ΦΕΚ 179/Α/06.08.2001) «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών άλλων προϊόντων - Ιδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων Προϊόντων (ΕΟΕΔΣΑΠ) και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3854/10 (ΦΕΚ 94/Α/23.06.2010) «Τροποποίηση της νομοθεσίας για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και τον Εθνικό Οργανισμό Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και άλλες διατάξεις» και το Ν.4042/2012.
2. Ο Νόμος 4042/2012 «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ - Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ - Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» (Φ.Ε.Κ. Α 24).
3. Ο Νόμος 4071/2012 (άρθρα 13 έως και 17) «Ρυθμίσεις για την τοπική ανάπτυξη, την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση. Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/50/ΕΚ» (ΦΕΚ Α 85).
4. Ο Νόμος 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/7.6.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης».
5. Η ΥΑ 3848/2015 (ΦΕΚ 805/Β/6.5.2015) του Υπουργού Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού.
6. Η με αρ. πρωτ. 258/24-7-2015 Πράξη του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΑΠΕΝ, με την οποία τίθεται σε ισχύ το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (αναρτημένα στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΠΕΝ, www.ypeka.gr/ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ/ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ_ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ)
7. Ο «Οδηγός Σύνταξης Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων» αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΕΔΣΝΑ (www.edsna.gr)

Δεδομένης της αναγκαιότητας τάχιστης ολοκλήρωσης της προσαρμογής των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) στις διατάξεις της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, με βάση τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ), το οποίο έχει τεθεί σε ισχύ με το (6) σχετικό και αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΠΕΝ, και επειδή δεχόμαστε πλήθος ερωτημάτων από εκπαιδευτές ΠΕΔΣΑ και τα Τοπικά Σχέδια (Τ.Σ) σας αποστέλλουμε το παρόν και θέτουμε υπ' όψιν σας, τις γενικές του κατευθύνσεις και οδηγίες, ώστε να επιληφθείτε αναλόγως διασφαλίζοντας τη συμβατότητα των ΠΕΣΔΑ με αυτές, όπως το άρθρο 35, σε συνδυασμό με τα άρθρα 22 και 23, του (2) σχετικού ορίζουν. Σύμφωνα με το ΕΣΔΑ η αναθεώρηση των ΠΕΣΔΑ πρέπει να ολοκληρωθεί στις 30/9/2015.

Βρισκόμαστε σε κρίσιμη καμπή όσον αφορά τη διαχείριση αποβλήτων. Γνωρίζουμε ότι πρέπει να δοθούν άμεσες λύσεις σε προβλήματα και ο χρόνος είναι ασφυκτικός. Όμως έχουμε χρέος να προχωρήσουμε χωρίς ταλαντεύσεις σ' ένα νέο μοντέλο διαχείρισης απορριμμάτων σύγχρονο και φιλικό στο περιβάλλον με άξονες προτεραιότητας την αποκέντρωση των δραστηριοτήτων σε επίπεδο δήμων των οποίων αναβαθμίζεται ο ρόλος, την ποιοτική και ποσοτική ενίσχυση της ανακύκλωσης με έμφαση στη διαλογή στην πηγή, την διακριτή διαλογή και επεξεργασία του οργανικού κλάσματος, τη μικρή κλίμακα των μονάδων επεξεργασίας και ανάκτησης, την ενθάρρυνση της κοινωνικής συμμετοχής, και κυρίως την κατοχύρωση του δημόσιου χαρακτήρα της διαχείρισης αποβλήτων. Το ΕΣΔΑ υιοθετεί πλήρως την ιεράρχηση της διαχείρισης των αποβλήτων της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, υπερβαίνοντας τη λογική των συγκεντρωτικών μονάδων διαχείρισης σύμμεικτων αστικών αποβλήτων και θέτοντας υψηλούς στόχους στην διαλογή στην πηγή ανακυκλώσιμων και βιοαποβλήτων και ενθαρρύνει τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων.

A. Αιρεσιμότητες Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020

Για την έγκριση των προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 έχουν τεθεί θεματικές εκ των προτέρων αιρεσιμότητες (ειδικοί όροι), όπως η αιρεσιμότητα 6.2 - Τομέας αποβλήτων: *Προώθηση οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα αποβλήτων, ιδίως με την ανάπτυξη σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα και σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων.* Η εν λόγω αιρεσιμότητα ελέγχεται με μια σειρά κριτηρίων επίτευξης, μεταξύ άλλων και το κριτήριο 6.2.2.: *Να υπάρχει ένα ή περισσότερα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Άρθρου 28 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, που είναι ευθύνης ΥΠΕΚΑ (ΥΠΑΠΕΝ) ως προς τα Εθνικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων και των Περιφερειών ή των ΦοΔΣΑ του Ν.4071/2012 ως προς τα Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων.*

Οι αιρεσιμότητες καθορίζουν όλες τις επενδύσεις στα έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων μέσω των τομεακών και περιφερειακών προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, ενώ η μη εκπλήρωση αυτών θα οδηγήσει σε αδυναμία χρηματοδότησης ή/ και σε αναστολή πληρωμών των σχετικών επενδύσεων.

B. Κατευθύνσεις Αναθεώρησης των ΠΕΣΔΑ

Το νέο ΕΣΔΑ προβλέπει:

1. Επανασχεδιασμό των αναγκαίων έργων και υποδομών στους υπό αναθεώρηση περιφερειακούς σχεδιασμούς στην κατεύθυνση αναθεώρησης των στόχων μέχρι το 2020 υπέρ της ανακύκλωσης και των ανώτερων μορφών διαχείρισης με ιδιαίτερη έμφαση στη διαλογή στην πηγή και με ελαχιστοποίηση της επεξεργασίας σύμμεικτων. Η διαχείριση των αποβλήτων είναι δημόσια υπόθεση με έμφαση στην πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, κομποστοποίηση με φιλόδοξους στόχους. Επισημαίνονται οι εξής υποχρεώσεις που απορρέουν από το ΕΣΔΑ:
 - Στο κεφάλαιο 3.4 περιγράφονται τα βασικά στοιχεία του σχεδιασμού διαχείρισης, οι ποσοτικοποιημένοι στόχοι για το 2020 και οι απαιτούμενες ανάγκες σε υποδομές και δίκτυα διαχείρισης κατά κατηγορία αποβλήτων και συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία της στρατηγικής για τη διαχείριση των Βιοαποδομήσιμων Αποβλήτων (ΒΑΑ). Οι περιφερειακοί σχεδιασμοί θα πρέπει να διασφαλίζουν την επίτευξη των στόχων σχεδιασμού διαχείρισης που τους αναλογούν ως ελάχιστη απαίτηση, και σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να επιδιώκουν τη μεγιστοποίηση των ποσοστών ανακύκλωσης και ανάκτησης αποβλήτων και γενικότερα την προαγωγή της ιεράρχησης αποβλήτων, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των Περιφερειών. Για την επικαιροποίηση των ΠΕΣΔΑ θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι τιθέμενοι στόχοι σχεδιασμού που είναι εκφρασμένοι σε ποσοστά. Σε κάθε περίπτωση, οι στόχοι που καθορίζονται στα ΠΕΣΔΑ θα πρέπει να είναι σε συμφωνία με τους αντίστοιχους ποσοστιαίους στόχους του ΕΣΔΑ, ενώ

μπορούν να τεθούν και πιο φιλόδοξοι στόχοι σε επίπεδο Περιφέρειας ανάλογα με τις ανάγκες, τα χαρακτηριστικά και τη στρατηγική της.

- Τα δίκτυα επεξεργασίας υπολειπόμενων σύμμεικτων ΑΣΑ συνεισφέρουν στην επίτευξη των στόχων ανάκτησης και ανακύκλωσης καθώς και στην εκτροπή από την ταφή των ΒΑΑ και λειτουργούν συμπληρωματικά προς την ανακύκλωση μετά από χωριστή συλλογή αποβλήτων υλικών και βιοαποβλήτων που συνιστά πρώτη προτεραιότητα στη διαχείριση. Ο σχεδιασμός των δικτύων (τεχνολογικό σχήμα, παραγόμενα δευτερογενή υλικά, πλήθος μονάδων, κ.λπ.) θα εξειδικευτεί στα ΠΕΣΔΑ και θα είναι σύμφωνος με τις στρατηγικές και τις κατευθύνσεις του ΕΣΔΑ.
 - Επανεξέταση των προβλεπόμενων μονάδων επεξεργασίας υπολειπόμενων σύμμεικτων ΑΣΑ των εγκεκριμένων περιφερειακών σχεδιασμών πριν την έγκριση του ΕΣΔΑ. Για τα έργα και οι υποδομές αυτές για τα οποία δεν έχουν υπογραφεί συμβάσεις μέχρι έγκρισης του ΕΣΔΑ (είτε με μορφή ΣΔΙΤ είτε χωρίς), θα πρέπει να ανασταλούν και αντ' αυτών να σχεδιαστούν έργα υποδομής και δράσεις βάσει του ισχύοντος ΕΔΣΑ. Για την επίτευξη υψηλών στόχων εκτροπής ΒΑΑ από την ταφή και την παραγωγή καθαρής οργανικής μάζας, απαιτείται η εντατική εφαρμογή προγραμμάτων διαλογής ΒΑΑ στην πηγή. Έμφαση πρέπει να δοθεί, μέσα από Τοπικά Δημοτικά Σχέδια, στην δημιουργία μικρής κλίμακας αποκεντρωμένων μονάδων ανακύκλωσης μετά από διαλογή στην πηγή οργανικών (κομποστοποίηση, αναερόβια χώνευση). Πρόβλεψη παράλληλης διακριτής επεξεργασίας προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας σύμμεικτων.
 - Η επαναξιολόγηση των έργων, ειδικά της επεξεργασίας σύμμεικτων και οι λύσεις που τελικά θα επιλεγούν ως προς την διαχείριση του υπολείμματος, δεν θα πρέπει να οδηγούν σε πλεονάζουσα παραγωγική δυναμικότητα των σχεδιαζόμενων εγκαταστάσεων.
2. Ενσωμάτωση ως υποχρεωτική κατεύθυνση Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης από τους Δήμους. Οι αναθεωρημένοι ΠΕΣΔΑ θα τα ενσωματώνουν, τα δε Τοπικά Σχέδια θα εμπεριέχονται στη ριζική αναθεώρηση των Κανονισμών Καθαριότητας των δήμων, που είναι σε εξέλιξη από το ΥΠΕΣΔΑΝ. Συνδυασμένα πρέπει να επανεξετασθεί η χρηματοδότηση των σχεδίων, των έργων, των υποδομών της νέας διαχείρισης μέσω ΕΣΠΑ βάσει του (5) σχετικού, λαμβάνοντας υπ' όψη τους στόχους του ΕΣΔΑ. Να σχεδιαστεί η επιμόρφωση του υπάρχοντος προσωπικού στην καθαριότητα και να προσληφθεί προσωπικό όπου χρειάζεται.
 3. Ανάπτυξη κατά προτεραιότητα μικρής κλίμακας αποκεντρωμένων μονάδων ανάκτησης προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων.
 4. Εφαρμογή της Διαλογής στην Πηγή, ως του πλέον δόκιμου τρόπου συλλογής με σκοπό την επίτευξη υψηλής ποιότητας ανακύκλωσης. Με τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:
 - Καθιέρωση πανελλαδικά χωριστής συλλογής αποβλήτων, ώστε να επιτευχθούν τα αναγκαία ποιοτικά πρότυπα στους αντίστοιχους τομείς ανακύκλωσης. Χωριστή συλλογή καθιερώνεται τουλάχιστον για το γυαλί, το χαρτί, το μέταλλο και το πλαστικό, ώστε να εξασφαλισθεί, κατ'ελάχιστον, η ανακύκλωση του 65% του συνολικού τους βάρους από το στάδιο της προδιαλογής, ως το 2020.
 - Καθιέρωση της χωριστής συλλογής των βιοαποβλήτων, ως πρωταρχικού βήματος του νέου συστήματος διαχείρισης, για τη διευκόλυνση της χωριστής συλλογής και ανακύκλωσης των διαλεγμένων στην πηγή βιοαποβλήτων ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της χωριστής συλλογής ήτοι 40% του συνολικού βάρους των βιοαποβλήτων, ως το 2020. Επεξεργασία των χωριστά συλλεγμένων βιοαποβλήτων με στόχο την παραγωγή κόμποστ το οποίο να πληροί ποιοτικές προδιαγραφές για την περαιτέρω χρήση του σύμφωνα με διεθνή ή / και εθνικά πρότυπα.
 - Υιοθέτηση μέτρων και δημιουργία νέου δικτύου Πράσινων Σημείων ή/ και Κέντρων Ανακύκλωσης Εκπαίδευσης για τη Διαλογή στην Πηγή (ΚΑΕΔΙΣΠ) ως στοιχείων του τοπικού σχεδίου, με χωροταξικά και πληθυσμιακά κριτήρια. Σε δήμους με πληθυσμό περισσότερο από 2.000 κατοίκους ένα τουλάχιστον Πράσινο Σημείο ή/ και ΚΑΕΔΙΣΠ. Στα Πράσινα Σημεία θα εξασφαλίζεται με κατάλληλο τρόπο η ενσωμάτωση και της

άτυπης συλλογής

- Υιοθέτηση μέτρων ώστε να επιτευχθούν κατ' ελάχιστον οι στόχοι του Ν.4042/2012 (Α' 24) έως το 2020 σχετικά με την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και ανάκτηση υλικών κατασκευών και κατεδαφίσεων
5. Ριζική αναθεώρηση της λειτουργίας των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) και επανασχεδιασμός τους, στο πλαίσιο ενιαίου κεντρικού συντονιστικού φορέα για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Επανεξέταση του θεσμικού πλαισίου με στόχο την βελτιστοποίηση της λειτουργίας, τη διαφάνεια και τον έλεγχο των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης σε άλλα υλικά, στο πλαίσιο ενιαίου κεντρικού συντονιστικού φορέα (με αναβάθμιση του ΕΟΑΝ). Τα έσοδα των ΣΕΔ αποτελούν δημόσιο πόρο και πρέπει να εξεταστεί ο έλεγχός τους μέσω κρατικού λογιστικού συστήματος για να αποτελέσουν επενδυτικό κονδύλι για την ανάπτυξη των συστημάτων της νέας διαχείρισης αποβλήτων

Γ. Αναβάθμιση του ρόλου των Δήμων στο νέο Σχεδιασμό

Γ.1: Θεσμικό πλαίσιο, αρμοδιότητες των Δήμων και προβλήματα

Σύμφωνα και με την ευρωπαϊκή και με την ελληνική νομοθεσία, τα αστικά απόβλητα πρέπει να αξιοποιούνται ώστε να εξοικονομούνται πρώτες ύλες και ενέργεια. Ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία (ν. 4042/2012) η οδηγία 2008/98/ΕΚ, που έχει στον πυρήνα της την ιεράρχηση στη διαχείριση των απορριμμάτων: πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση, απόρριψη.

Οι δήμοι έως τώρα περιορίζονταν στη συλλογή και μεταφορά των απορριμμάτων. Των σύμμεικτων στις εγκαταστάσεις ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ και του περιεχομένου του μπλε κάδου σε κάποιο από ΚΔΑΥ. Οι ποσότητες που διαχειρίζονται οι δήμοι με αυτόν τον τρόπο ξεπερνούν το 95% του συνόλου των παραγόμενων ΑΣΑ.

Οι αρμοδιότητες των δήμων προσδιορίζονται ως εξής:

- Στο ν. 3463/2006 (κώδικας δήμων και κοινοτήτων), άρθρο 75: «*Η καθαριότητα όλων των κοινόχρηστων χώρων της εδαφικής τους περιφέρειας, η αποκομιδή και διαχείριση των αποβλήτων, καθώς και η κατασκευή, συντήρηση και διαχείριση συστημάτων αποχέτευσης και βιολογικού καθαρισμού και η λήψη προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων για την προστασία των κοινόχρηστων χώρων και ιδιαίτερα των χώρων διάθεσης απορριμμάτων από εκδήλωση πυρκαγιάς, σύμφωνα με την κείμενη σχετική νομοθεσία.*»
- στο ν. 3852/2010 (Καλλικράτης), άρθρο 94: - πρόσθετες αρμοδιότητες δήμων 25. «*Η διαχείριση στερεών αποβλήτων, σε επίπεδο προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, επεξεργασίας, ανακύκλωσης και εν γένει αξιοποίησης, διάθεσης, λειτουργίας σχετικών εγκαταστάσεων, κατασκευής μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης, καθώς και αποκατάστασης υφιστάμενων χώρων εναπόθεσης (Χ.Α.Δ.Α.). Η διαχείριση πραγματοποιείται, σύμφωνα με τον αντίστοιχο σχεδιασμό, που καταρτίζεται από την Περιφέρεια κατά την ειδικότερη ρύθμιση του άρθρου 186 παρ. ΣΤ' αριθμ. 29 του παρόντος νόμου.*»

Γ.2. Κατάρτιση Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων

Γ.2.1. Διαδικασία έγκρισης

Σύμφωνα με το ΕΣΔΑ οι Δήμοι πρέπει να εκπονήσουν τα Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης των αποβλήτων τους μέχρι την 15^η Σεπτεμβρίου 2015. Είναι απαραίτητο να τηρηθούν όλες οι προβλεπόμενες διαδικασίες διαβούλευσης και λήψης εγκριτικής απόφασης και συγκεκριμένα Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου.

Η κατάρτιση Τοπικού Σχεδίου διαχείρισης απορριμμάτων ξεκινά με εισήγηση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου στην οποία καθορίζεται:

- η συγκρότηση ομάδας έργου που θα αναλάβει να παρακολουθεί, να ενημερώνει το συμβούλιο σε τακτική βάση για την εξέλιξη και να εισηγείται σχετικά με το θέμα.

- το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης της εκπόνησης του ΤΣΔ
- η υποχρέωση ένταξης του ΤΣΔ στον επιχειρησιακό σχεδιασμό του Δήμου
- η διαδικασία διαβούλευσης και κοινωνικής συμμετοχής στην εκπόνηση του ΤΣΔ
- τυχόν διαδημοτικές συνεργασίες, αν έχουν ήδη δρομολογηθεί, ειδικά θα διερευνηθούν στη φάση της εκπόνησης του σχεδίου

Γ.2.2. Διαβούλευση και κοινωνική συμμετοχή

Η διαδικασία διαβούλευσης και κοινωνικής συμμετοχής κατά την εκπόνηση του ΤΣΔ, που περιλαμβάνεται στην αρχική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, γίνεται το λιγότερο σε δύο φάσεις:

Στην έναρξη, για τη διάγνωση των προβλημάτων και τη διατύπωση προτάσεων

Πριν την οριστική έγκριση από το δημοτικό συμβούλιο, προκειμένου να γίνουν παρατηρήσεις και εναλλακτικές προτάσεις

Η μορφή της διαβούλευσης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο διατύπωση γνώμης από την Επιτροπή Διαβούλευσης του Δήμου και τα συμβούλια των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων. Κατά την κρίση κάθε δημοτικού συμβουλίου μπορεί να επιδιωχθεί αυξημένη συμμετοχή με τη μορφή συνελεύσεων σε γειτονίες, συζητήσεων και συσκέψεων με συλλόγους και ομάδες δράσεις, ή άλλες κατάλληλες μορφές κατά περίπτωση.¹

Τέλος υπάρχει η δυνατότητα συγκρότησης επιτροπής του δημοτικού συμβουλίου με αντικείμενο την προώθηση των δράσεων του ΤΣΔ ή ευρύτερα με αντικείμενο την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος.

Γ.2.3.: Διαδικασία εκπόνησης του ΤΣΔ

Η μελέτη του τοπικού σχεδίου μπορεί να γίνει ενδεικτικά:

α) Από τις υπηρεσίες του δήμου.

β) Με την υποστήριξη εξωτερικού συνεργάτη στον οποίο θα γίνει ανάθεση.

Για την περίπτωση της ανάθεσης σε εξωτερικό συνεργάτη, προϋπόθεση είναι να υπάρχει στον προϋπολογισμό κωδικός, τον οποίο θα βαρύνει η σχετική δαπάνη και να προηγηθεί έγκριση μελέτης και σχεδίου όρων σύμβασης για την εκπόνηση του τοπικού σχεδίου ή την υποστήριξη των υπηρεσιών για την εκπόνηση. Στο αντικείμενο της μελέτης θα περιλαμβάνεται και η διερεύνηση πιθανών διαδημοτικών συνεργασιών.

Τα Τοπικά Σχέδια των Δήμων όπως επίσης και οι προτεινόμενες συνεργασίες μεταξύ Δήμων πρέπει να ενσωματωθούν κατά την διαδικασία σύνταξης των ΠΕΣΔΑ και ψήφισής τους από τα Περιφερειακά Συμβούλια και να καθορισθούν επιπλέον στο πλαίσιο των ΠΕΣΔΑ οι τυχόν προτεινόμενες διαδημοτικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων. Παράλληλα, πρέπει να προάγουν:

- Την αναβάθμιση των δημόσιων και δημοτικών υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων προς τους πολίτες και τους παραγωγούς αποβλήτων, την ευαισθητοποίηση και ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών μέσω εκτενούς διαβούλευσης και μέσω συμμετοχής στις δράσεις διαχείρισης μικρής κλίμακας και κοντά στην παραγωγή των αποβλήτων
- Τον εξορθολογισμό κόστους υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων και την προώθηση οικονομικά βιώσιμων και περιβαλλοντικά αποδεκτών επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, καθώς και της υποστήριξης περιβαλλοντικά φιλικών τεχνολογιών και της καινοτομίας, με τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση πόρων από διαθέσιμη δημόσια χρηματοδότηση, με κοινωνικό έλεγχο και με το ελάχιστο κόστος για τους δημότες.

¹ Υποστηρικτικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ο οδηγός δημοτικής διαβούλευσης:
http://www.etaa.gr:8080/kallikratis/support/Odhgoi/odhgos_dhmotikhs_diavoulefsis.pdf

Δ. Φορέας σχεδιασμού

Σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν.4042/2012 το ΠΕΣΔΑ εκπονείται και υλοποιείται από τον οικείο περιφερειακό Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, κατά την έννοια της παραγράφου 4 του άρθρου 104 και του άρθρου 211 του ν. 3852/2010 (Α` 87), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το Ν.4071/2012, ενώ η αρμοδιότητα έγκρισης του ΠΕΣΔΑ ανήκει στην Περιφέρεια (απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου). Σε περίπτωση που ο περιφερειακός ΦοΔΣΑ δεν υπάρχει ή δεν λειτουργεί, την εκπόνηση του ΠΕΣΔΑ αναλαμβάνει η οικεία Περιφέρεια, κατόπιν σχετικής διαπιστωτικής πράξης του ΓΓ Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Στο ν. 3852/2010 (Καλλικράτης), άρθρο 186 εδάφιο ΣΤ παρ. 29 αναφέρεται ότι στις αρμοδιότητες της Περιφέρειας, μεταξύ των άλλων, περιλαμβάνεται: 29. «*Η κατάρτιση και έγκριση του περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, στο πλαίσιο του αντίστοιχου εθνικού σχεδιασμού, ο οποίος αποσκοπεί, κυρίως, στη μελέτη και τον καθορισμό των μεθόδων διαχείρισης, καθώς και στη χωροθέτηση των πύσης φύσεως σχετικών εγκαταστάσεων περιλαμβανόμενης και της έκδοσης των κατά περίπτωση αδειών, που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Κατά το σχεδιασμό λαμβάνονται υπόψη οι κοινωνικές, οικονομικές, τεχνικές, περιβαλλοντικές, καθώς και οι ειδικές συνθήκες της περιοχής*».

Στο ΕΣΔΑ προβλέπεται ότι σε περίπτωση περισσότερων ΦΟΣΔΑ σε μία περιφέρεια, τον συντονισμό αναλαμβάνει η ίδια η Περιφέρεια.

Ε. Ενέργειες

1. Με βάση τις παραπάνω γενικές κατευθύνσεις, σας καλούμε να προχωρήσετε εμπροθέσμως στην αναθεώρηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων. Επισημαίνουμε ότι το ΠΕΔΣΑ θα πρέπει να περιέχει την εκτίμηση του συγκεκριμένου φυσικού του αντικείμενου (εκτός των άλλων θα είναι απαραίτητα για την εκπόνηση της Σ.Π.Ε) αλλά είναι πολύ χρήσιμο να περιέχει και το οικονομικό του αντικείμενο (θα είναι πολύ χρήσιμο και απαραίτητο για τα χρηματοδοτικά εργαλεία). Επισημαίνουμε επίσης ότι στο ΠΕΔΣΑ θα πρέπει να έχουν ενσωματωθεί τα Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης (με το συγκεκριμένο εκτιμώμενο φυσικό και οικονομικό τους αντικείμενο). Τα ΠΕΣΔΑ πρέπει να είναι οπωσδήποτε συμβατά με το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και το Εθνικό Σχέδιο Πρόληψης Παραγωγής Αποβλήτων και να τα ικανοποιούν, όπως αυτά είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΠΕΝ (www.ypeka.gr/ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ/ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ_ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ).
2. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 35 του Νόμου 4042/2012, τα ΠΕΣΔΑ αποτελούν ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων που παράγονται σε μία Περιφέρεια, προσδιορίζουν τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους, σε συμφωνία με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και υποδεικνύουν τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα την πρόληψη, την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση, άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας, και την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο Περιφέρειας.
3. Για την επικαιροποίηση των ΠΕΣΔΑ πρέπει να διενεργηθεί Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (Σ.Π.Ε) και σημειώνεται η ιδιαίτερη έμφαση που δίδεται στην οδηγία 2008/98/ΕΚ στη συμμετοχή του κοινού κατά την εκπόνηση των σχεδιασμών καθώς και στην πρόσβαση σε αυτούς μετά την εκπόνησή τους (άρθρο 31 οδηγίας 2008/98/ΕΚ, άρθρο 32 του Ν.4042/2012).
4. Τα ΠΕΣΔΑ θα λαμβάνουν υπόψη τις απαιτήσεις του άρθρου 14 της οδηγίας 94/62/ΕΚ για τις συσκευασίες και τη στρατηγική μείωσης των βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων που προορίζονται για χώρους υγειονομικής ταφής της οδηγίας 1999/31/ΕΚ, καθώς και τους στόχους του ΕΣΔΑ.
5. Τα ΠΕΣΔΑ πρέπει να υιοθετούν μέτρα για την επίτευξη του στόχου της επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης έως το 2020, σύμφωνα με το Άρθρο 11.2 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ καθώς και την επίτευξη των στόχων του αρ.41 του ν.4042/2012 για

προώθηση της χωριστής συλλογής των βιοαποβλήτων ώστε να διευκολύνεται η επεξεργασία και ανακύκλωσή τους, εφαρμόζοντας τις κατευθύνσεις και τους στόχους του ΕΣΔΑ.
Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή βοήθεια.

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γεν. Γραμματέα
- Γραφείο Γεν. Γραμματέα Σ.Δ.Α

Πίνακας αποδεκτών

1. Περιφερειάρχης Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης
2. Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας
3. Περιφερειάρχης Δυτικής Μακεδονίας
4. Περιφερειάρχης Ηπείρου
5. Περιφερειάρχης Θεσσαλίας
6. Περιφερειάρχης Ιονίων Νήσων
7. Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας
8. Περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδας
9. Περιφερειάρχης Αττικής
10. Περιφερειάρχης Πελοποννήσου
11. Περιφερειάρχης Βορείου Αιγαίου
12. Περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου
13. Περιφερειάρχης Κρήτης
14. Διαχείριση Απορριμμάτων Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης (ΔΙΑΑΜΑΘ Α.Ε.)
15. Περιφερειακός Σύνδεσμος ΦοΔΣΑ Κεντρικής Μακεδονίας
16. Διαχείριση Απορριμμάτων Δυτικής Μακεδονίας (ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε.)
17. Περιφερειακός ΦοΔΣΑ Ιονίων Νήσων
18. Περιφερειακός Σύνδεσμος ΦοΔΣΑ Στερεάς Ελλάδας
19. Ενιαίος Διαβαθμιακός Σύνδεσμος Αττικής (ΕΔΣΝΑ)
20. Περιφερειακός Σύνδεσμος ΦοΔΣΑ Πελοποννήσου
21. Περιφερειακός ΦοΔΣΑ Βορείου Αιγαίου
22. Περιφερειακός ΦοΔΣΑ Νοτίου Αιγαίου
23. Περιφερειακός Σύνδεσμος ΦοΔΣΑ Κρήτης

Κοινοποίηση

Πίνακας

1. Υπουργείο ΠΑΠΕΝ, Γραφείο Γενικής Γραμματέα
2. Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Γραφείο Γενικού Γραμματέα ΕΣΠΑ
3. Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Γραφείο Ειδικής Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και ΤΣ
4. Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας και Θράκης
5. Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Δυτ.Μακεδονίας και Ηπείρου
6. Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας
7. Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Δυτικής Ελλάδας, Ιονίων Νήσων και Πελοποννήσου
8. Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής
9. Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Νήσων Αιγαίου
10. Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης
11. ΕΥΣΣΑΑΠ, Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού
12. ΕΥΔ ΥΜΕΠΕΡΑΑ, Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού
13. Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ (ΕΥΣΠΕΔ), ΥΠΑΠΕΝ
14. ΕΔΑ Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης
15. ΕΔΑ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
16. ΕΔΑ Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας
17. ΕΔΑ Περιφέρειας Ηπείρου
18. ΕΔΑ Περιφέρειας Θεσσαλίας
19. ΕΔΑ Περιφέρειας Ιονίων Νήσων
20. ΕΔΑ Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας
21. ΕΔΑ Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας
22. ΕΔΑ Περιφέρειας Αττικής
23. ΕΔΑ Περιφέρειας Πελοποννήσου
24. ΕΔΑ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου
25. ΕΔΑ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου
26. ΕΔΑ Περιφέρειας Κρήτης